

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2015. október 6.*

„Előzetes döntéshozatal — EUMSZ 267. cikk — A Bíróság hatásköre — A kérdést előterjesztő szerv bírósági jellege — Függetlenség — Kötelező hatáskör — 89/665/EGK irányelv — 2. cikk — A jogorvoslati eljárásokért felelős testületek — 2004/18/EK irányelv — Az 1. cikk (8) bekezdése és az 52. cikk — Közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásai — A »közjogi intézmény« fogalma — Közigazgatási szervek — Bennfoglaltság”

A C-203/14. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Tribunal Català de Contractes del Sector Públic (katalán közbeszerzési bíróság, Spanyolország) a Bírósághoz 2014. április 23-án érkezett, 2014. március 25-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Consorti Sanitari del Maresme**

és

a **Corporació de Salut del Maresme i la Selva**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, K. Lenaerts elnökhelyettes, A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, T. von Danwitz, A. Ó Caoimh, J.-C. Bonichot, C. Vajda és S. Rodin tanácselnökök, A. Arabadjiev, M. Berger (előadó), E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund, J. L. da Cruz Vilaça és F. Biltgen bírák,

főtanácsnok: N. Jääskinen,

hivatalvezető: L. Carrasco Marco tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2015. május 12-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a spanyol kormány képviseletében M. Sampol Pucurull, meghatalmazotti minőségben,
- az olasz kormány képviseletében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: S. Varone avvocato dello Stato,
- az Európai Bizottság képviseletében A. Tokár és D. Loma-Osorio Lerena, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: spanyol.

a főtanácsnok indítványának a 2015. július 7-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 134., 114. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 7. kötet, 132. o.) 1. cikke (8) bekezdésének és 52. cikkének értelmezésére irányul.
- 2 E kérelem előterjesztésére a Consorci Sanitari del Maresme (Maresme járás egészségügyi konzorciuma) és a Corporació de Salut del Maresme i la Selva (Maresme és Selva járás egészségügyi szolgáltatásaiért felelős testülete) között azon határozat tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amely az előbbtől megtagadta, hogy részt vegyen az utóbbi által vezetett egészségügyi központok számára nyújtott mágnesesmagrezonancia-szolgáltatások odaítélési eljárásában.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2004/18 irányelv (4) preambulumbekkezdése kimondja:

„A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy ha egy közbeszerzési szerződés odaítélésére irányuló eljárásban egy közjogi intézmény ajánlattevőként vesz részt, ez a magánjog hatálya alá tartozó ajánlattevők tekintetében ne torzítsa a versenyt.”

- 4 Ezen irányelv 1. cikkének (8) bekezdése így rendelkezik:

„A »vállalkozó«, a »szállító« és a »szolgáltató«: bármely természetes vagy jogi személy, vagy közjogi intézmény, illetve e személyek és/vagy szervezetek csoportja, aki, illetve amely a piacon építési beruházások kivitelezését és/vagy építmények építését, áruk szállítását vagy szolgáltatások nyújtását kínálja.

A »gazdasági szereplő« fogalom magában foglalja a vállalkozó, a szállító és a szolgáltató fogalmát is. Használatára csak az egyszerűsítés érdekében kerül sor.

[...]”

- 5 Az említett irányelvnek „A szerződések odaítélésének elvei” című 2. cikke értelmében:

„Az ajánlatkérő szervek a gazdasági szereplőket egyenlő és megkülönböztetésmentes [helyesen: hátrányos megkülönböztetéstől mentes] bánásmódban részesítik, és átlátható módon járnak el.”

- 6 A 2004/18 irányelvnek „Az elismert gazdasági szereplők hivatalos jegyzéke és a közjogi vagy magánjogi szervezetek által végzett tanúsítás” című 52. cikke: ekként rendelkezik:

„(1) A tagállamok vagy elismert vállalkozók, szállítók és szolgáltatók hivatalos jegyzékeit, vagy közjogi, illetve magánjogi tanúsító szervezetek által végzett tanúsítást vezethetnek be.

A tagállamok az e jegyzékekbe történő felvétel és a tanúsító szervezetek által történő tanúsítványkibocsátás feltételeit a 45. cikk (1) bekezdésében, a 45. cikk (2) bekezdése a)–d) és g) pontjában, a 46. cikkben, a 47. cikk (1), (4) és (5) bekezdésében, a 48. cikk (1), (2), (5) és (6) bekezdésében, a 49. cikkben, és szükség szerint az 50. cikkben foglalt rendelkezésekhez igazítják.

[...]

(5) Más tagállamok gazdasági szereplőinek hivatalos jegyzékbe történő bejegyzéséhez, illetve az (1) bekezdésben említett szervezetek által számukra kiadott tanúsításhoz csak azok a bizonyítékok, illetve nyilatkozatok – és mindenképpen kizárólag a 45–49. és adott esetben az 50. cikkben előírtak – követelhetők meg, amelyeket a tagállamok saját gazdasági szereplőiktől is kérnek.

Más tagállamok gazdasági szereplői azonban nem kötelezhetők ilyen bejegyzés vagy tanúsítás megszerzésére ahhoz, hogy a közbeszerzési eljárásban részt vehessenek. Az ajánlatkérő szervnek el kell fogadnia a más tagállamokban székhellyel rendelkező szervek által kiadott egyenértékű tanúsítványokat. El kell fogadnia egyéb egyenértékű bizonyítási eszközöket is.

(6) A gazdasági szereplők bármikor kérelmezhetik hivatalos jegyzékbe történő bejegyzésüket, illetve tanúsítvány kiadását. A gazdasági szereplőket ésszerűen rövid időn belül tájékoztatni kell a jegyzéket készítő szerv, illetve a hatáskörrel rendelkező tanúsító szervezet döntéséről.

[...]”

- 7 A 2007. december 11-i 2007/66/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 335., 31. o.) módosított, az árubeszerzésre és az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélésével kapcsolatos jogorvoslati eljárás alkalmazására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1989. december 21-i 89/665/EGK tanácsi irányelv (HL L 395., 33. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 1. kötet, 246. o.; a továbbiakban: 89/665 irányelv) 2. cikke a következőket írja elő:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy az 1. cikkben meghatározott jogorvoslati eljárásokra vonatkozóan hozott intézkedések hatáskört biztosítanak a következőkre:

- a) a lehető legrövidebb időn belül és közbenső döntés útján ideiglenes intézkedések megtétele az állítólagos jogsértés orvoslása vagy az érintett érdekek további sérelmének elkerülése céljából, beleértve a közbeszerzési szerződés odaítélési eljárásának vagy az ajánlatkérő által hozott bármely döntés végrehajtásának a felfüggesztését vagy felfüggesztésének biztosítását;
- b) a jogellenesen meghozott döntések semmissé nyilvánítása vagy semmissé nyilváníttatása, beleértve a megkülönböztető műszaki, gazdasági vagy pénzügyi előírások törlését az ajánlati felhívásból, az ajánlattételhez szükséges dokumentációból, illetve minden egyéb, a kérdéses szerződés-odaítélési eljárással kapcsolatos dokumentumból;
- c) a jogsértés következtében érdeksérelmet szenvedett személyek részére kártérítés megítélése.

(2) Az (1) bekezdésben, valamint a 2d. és a 2e. cikkben meghatározott hatáskörök átruházhatók a jogorvoslati eljárás különböző szempontjaiért felelős különálló szervekre.

[...]

(9) Amennyiben a jogorvoslati eljárások lefolytatásáért felelős szervek jellegüket tekintve nem bírói testületek, határozataikat minden esetben írásban kell indokolniuk. Továbbá erre az esetre rendelkezéseket kell hozni olyan eljárások biztosítására, amelyek révén a jogorvoslati szerv által hozott valamennyi, állítólagosan jogellenes intézkedést vagy az azokra átruházott hatáskörök gyakorlása során

elkövetett bármilyen állítólagos hibát bírósági felülvizsgálat vagy egy olyan más szerv által nyújtott jogorvoslat tárgyává lehet tenni, amely az [EUMSZ 267. cikk] értelmében bíróság, és mind az ajánlatkérőtől, mind pedig a jogorvoslati szervtől független.

Az ilyen független szervek tagjainak kinevezése és hivatali idejük megszűnése a kinevezésért felelős hatóság, a hivatali idő és a visszahívhatóság tekintetében ugyanolyan feltételek mellett történik, mint a bírák esetében. Legalább e független szerv elnökének ugyanolyan jogi és szakmai képesítéssel kell rendelkeznie, mint a bírói testület tagjainak. A független szerv a döntéseket kontradiktórius eljárásban hozza meg, és e döntések végrehajtása, az egyes tagállamok által meghatározott módon, jogilag kötelező.”

A spanyol jog

8 A közbeszerzési szerződésekről szóló törvény egységes szerkezetbe foglalt szövegének jóváhagyásáról szóló, 2011. november 14-i 3/2011. sz. királyi törvényerejű rendelet (Real Decreto Legislativo 3/2011 por el que se aprueba el Texto Refundido de la Ley de Contratos del Sector Público; a továbbiakban: 3/2011. sz. törvényerejű rendelet) 40. cikkének (1) és (6) bekezdése értelmében a közigazgatási kereset előtt benyújtott, közbeszerzéssel kapcsolatos rendkívüli kereset fakultatív jellegű.

9 Az említett törvényerejű rendelet „Alkalmassági feltételek” címet viselő 62. cikke értelmében:

„(1) A közszektorral való szerződéskötéshez a vállalkozóknak igazolniuk kell, hogy megfelelnek az ajánlatkérő szerv által meghatározott minimális gazdasági, pénzügyi és szakmai, vagy műszaki alkalmassági feltételeknek. E követelmény helyett a minősítés követelményét kell alkalmazni, ha e törvény rendelkezései e minősítést írják elő.

(2) A vállalkozó által teljesítendő minimális alkalmassági feltételeket és az ezek igazolásához megkövetelt dokumentumokat a hirdetménynek meg kell jelölnie és az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak részleteznie kell. E feltételeknek a szerződés tárgyához kell kapcsolódniuk és azzal arányosnak kell lenniük.”

10 A 3/2011. sz. törvényerejű rendelet „Minősítési követelmény” című 65. cikke ekként rendelkezik:

„(1) A legalább 350 000 euró becsült értékű építési beruházásra vagy a legalább 120 000 euró becsült értékű szolgáltatásra irányuló szerződések teljesítésére vonatkozóan a közigazgatási szervekkel való szerződéskötéshez a vállalkozót minősíteni kell. [...]

[...]

(5) A közszféra nem közigazgatási szerv jellegű jogalanyai az ajánlattevők tekintetében előírhatnak bizonyos minősítést az adott szerződés megkötéséhez szükséges alkalmassági feltételek bizonyításához.”

11 A katalán közbeszerzési bíróság létrehozásáról, szervezetéről és működéséről szóló, 2013. szeptember 3-i 221/2013. sz. katalán kormányrendelet (*Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, 6454. sz., 2013. szeptember 5.) „Jogállás” címet viselő 8. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A bíróság tagjainak jogállása a következő:

(1) A bíróság tagjaira ugyanazon összeférhetlenségi szabályok vonatkoznak, mint a kormány magas szintű tisztviselőire.

[...]

(4) A bíróság tagjai nem mozdíthatók el, a következő okok miatt azonban felmenthetők, illetve jogviszonyuk megszűnik:

- elhalálozás;
- a megbízás megújítás nélkül véget ér;
- lemondás [...]
- a köztisztviselői jogállás megszűnése;
- súlyos kötelezettségszegés;
- a feladatok ellátására való alkalmatlanság [...]
- az állampolgárság elvesztése.

[...]

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 12 Maresme járás egészségügyi konzorciuma részvételre jelentkezett a Maresme és Selva járás egészségügyi szolgáltatásaiért felelős testülete által vezetett egészségügyi központok számára nyújtott mágnesezmagrezonancia-szolgáltatások odaítélési eljárására vonatkozó ajánlati felhívásra. A dokumentáció és ezen ajánlati felhívás előírta az ajánlattevők számára, hogy úgynevezett „minősítési” tanúsítvány benyújtásával igazolják a szerződéskötésre való alkalmasságukat.
- 13 A bírálóbizottság az ajánlatok felbontása során megállapította, hogy Maresme járás egészségügyi konzorciuma nem nyújtotta be az előírt tanúsítványt, így felhívta annak benyújtására. Maresme járás egészségügyi konzorciuma nem nyújtotta be e tanúsítványt, hanem csatolt egy gazdasági társaság eszközeinek bevonására vonatkozó kötelezettségvállalási nyilatkozatot, és nyilatkozott arról, hogy közjogi intézmény jogállásával rendelkezik. Ilyen körülmények között 2013. november 28-án az ajánlatkérő szerv értesítette Maresme járás egészségügyi konzorciumát az eljárásból történő kizárásáról, mivel a benyújtott dokumentációban megállapított hiányokat nem pótolta az előírt formában és határidőben.
- 14 2013. december 10-én Maresme járás egészségügyi konzorciuma közbeszerzéssel kapcsolatos rendkívüli keresetet nyújtott be az ajánlatkérő határozatával szemben a kérdést előterjesztő szervhez. Azzal érvel, hogy mivel közigazgatási szervnek minősül, tekintetében nem kell alkalmazni a vállalkozás minősítésére vonatkozó követelményt. Kérte egyrészt a szóban forgó közbeszerzési eljárásba való felvételét, valamint ezen eljárás felfüggesztését.
- 15 E körülmények között a Tribunal Català de Contractes del Sector Públic úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) A 2004/18 irányelv értelmében közjogi intézményeknek kell-e tekinteni a közigazgatási szerveket?
- 2) Igenlő válasz esetén, a 2004/18 irányelv értelmében a közigazgatási szerveket gazdasági szereplőknek kell-e tekinteni, és következésképpen részt vehetnek-e közbeszerzési eljárásokban?

- 3) Igenlő válasz esetén a 2004/18 irányelv értelmében a közigazgatási szerveket bejegyezhetik-e vagy azokat be kell-e jegyezni az elismert vállalkozók, szállítók és szolgáltatók hivatalos jegyzékeibe, vagy lehet-e vagy kell-e közjogi, illetve magánjogi tanúsító szervezetek által kiállított tanúsítványt kiadni, ami a spanyol jogban vállalkozások minősítési rendszereként ismert?
- 4) A 2004/18 irányelv értelmében a spanyol nemzeti szabályozásba a 3/2011. sz. törvényerejű rendelet útján helytelenül történt-e az irányelv átültetése, amennyiben igen, [a Bíróság] állapítsa meg, hogy e rendelet 62. és 65. cikkével a spanyol jogalkotó korlátozta-e a közigazgatási szervek számára a vállalkozásokat minősítő jegyzékhez való hozzáférést?
- 5) Abban az esetben, ha a közigazgatási szervek részt vehetnek közbeszerzési eljárásokban, azonban a 2004/18 irányelv értelmében tekintetükben nem alkalmazható a vállalkozások minősítési rendszere, milyen eszközök szükségesek a szerződéskötésre való alkalmasság igazolására?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

A Bíróság hatásköréről

- 16 Az előterjesztett kérdésekre való válaszadást megelőzően és e válaszadás érdekében meg kell vizsgálni a Bíróság hatáskörét.
- 17 Ami először is azt a kérdést illeti, hogy az előzetes döntéshozatalt kezdeményező szerv az EUMSZ 267. cikk szerinti „bíróság” jellegével rendelkezik-e – amely kérdés kizárólag az uniós jog alapján dönthető el –, a Bíróság bizonyos tényezők összességét veszi figyelembe, amelyek közé tartozik az, hogy a szerv jogszabály alapján jött-e létre, állandó jelleggel működik-e, hatásköre kötelező jellegű-e, az eljárása kontradiktórius jellegű-e, jogszabályokat alkalmaz-e, valamint hogy független-e (lásd többek között: Vaassen-Göbbels-ítélet, 61/65, EU:C:1966:39; Umweltanwalt von Kärnten ítélet, C-205/08, EU:C:2009:767, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Meg kell tehát állapítani, hogy jöllehet – amint az az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik – a Tribunal Català de Contractes del Sector Públic a spanyol jog alapján közigazgatási szervnek minősül, ez a tény önmagában nem meghatározó a jelen értékelés szempontjából.
- 18 Ami először is az azzal kapcsolatos kritériumot illeti, hogy az előzetes döntéshozatalt kezdeményező szerv jogszabály alapján jött-e létre, állandó jelleggel működik-e, az eljárása kontradiktórius jellegű-e, és jogszabályokat alkalmaz-e, a Bíróság előtti iratokban nem szerepel olyan elem, amely vitássá tehetné a Tribunal Català de Contractes del Sector Públic EUMSZ 267. cikk értelmében vett bírósági jellegét.
- 19 Ezentúl a függetlenségre vonatkozó kritériumot illetően a Bíróság rendelkezésére álló iratokból kiderül, hogy a Tribunal Català de Contractes del Sector Públic ahhoz a hatósághoz képest, amely az alapeljárásban jogorvoslással megtámadott határozatot hozta, harmadik félnek minősül (lásd: Corbiau-ítélet, C-24/92, EU:C:1993:118, 15. pont; Wilson-ítélet, C-506/04, EU:C:2006:587, 49. pont). Ebben az összefüggésben egyértelmű, hogy az említett bíróság teljesen autonóm módon gyakorolja a funkcióit anélkül, hogy bármilyen hierarchikus kapcsolatban lenne vagy bárkinek alárendelt lenne, és anélkül, hogy bárhonnán utasításokat kapna (lásd: Torresi-ítélet, C-58/13 és C-59/13, EU:C:2014:2088, 22. pont), mivel így védett az olyan külső beavatkozással vagy nyomással szemben, amely veszélyeztetheti tagjai határozathozatalának függetlenségét (Wilson-ítélet, C-506/04, EU:C:2006:587, 51. pont; TDC-ítélet, C-222/13, EU:2014:2265, 30. pont).
- 20 Ezenkívül nem vitatott, hogy a szóban forgó bíróság feladatait az objektivitás és – a jogvitában részt vevő felekkel, illetve e felek jogvita tárgyát képező érdekeivel szembeni – pártatlanság maradéktalan tiszteletben tartása mellett látja el. Egyébiránt a 221/2013. sz. katalán kormányrendelet 8. cikkének

(4) bekezdése szerint e szerv tagjai elmozdíthatatlanok, és csak az említett cikkben kifejezetten felsorolt okok miatt menthetők fel (lásd: Wilson-ítélet, C-506/04, EU:C:2006:587, 52. és 53. pont; TDC-ítélet, C-222/13, EU:2014:2265, 31. és 32. pont).

- 21 Az előzetes döntéshozatalt kezdeményező szerv teljesíti tehát a függetlenségre vonatkozó kritériumot.
- 22 Végül ami az előzetes döntéshozatalt kezdeményező szerv hatáskörének kötelező jellegét illeti, a Bíróságnak az EUMSZ 267. cikkre vonatkozó ítélkezési gyakorlata értelmében kétségtelenül azt kell megállapítani, hogy az előzetes döntéshozatalt kezdeményező szerv hatásköre a 3/2011. sz. törvényerejű rendelet 40. cikkének (6) bekezdése szerint fakultatív jellegű. Következésképpen a közbeszerzéssel kapcsolatos kereset benyújtója választhat az előzetes döntéshozatalt kezdeményező szerv előtti rendkívüli kereset és a közigazgatási kereset között.
- 23 E tekintetben azonban emlékeztetni kell arra egyrészt, hogy az előzetes döntéshozatalt kezdeményező szerv – amelynek hatásköre nem a felek megegyezésétől függ – határozatai kötelezők a felekre (lásd: Merck Canada végzés, C-555/13, EU:C:2014:92, 18. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; Ascendi Beiras Litoral e Alta, Auto Estradas das Beiras Litoral e Alta ítélet, C-377/13, EU:C:2014:1754, 28. pont).
- 24 Másrészt a tárgyaláson a spanyol kormány előadta, hogy a gyakorlatban a szerződések odaítélési eljárásaiban az ajánlattevők általában nem élnek a közigazgatási kereset közvetlen benyújtásának lehetőségével anélkül, hogy előzőleg az alapeljárás tárgyát képező rendkívüli keresetet ne nyújtanának be a Tribunal Català de Contractes del Sector Públichez. Lényegében a közigazgatási bíróságok tehát főszabály szerint másodfokon járnak el, így elsősorban az előzetes döntéshozatalt kezdeményező szerv feladata, hogy a Katalán Autonóm Közösségen belül felügyelje az uniós közbeszerzési jog tiszteletben tartását.
- 25 Ilyen körülmények között a Tribunal Català de Contractes del Sector Públic megfelel a kötelező hatáskörre vonatkozó kritériumnak is.
- 26 Végül emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság a 89/665 irányelv 2. cikkének (9) bekezdésében említett, a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogorvoslatokért felelős nemzeti szervek jogállásának értékelése körében több más, lényegében a jelen ügyben az előzetes döntéshozatalt kezdeményező szervhez hasonló szerv „bírósi” jellegét is megerősítette (lásd többek között: Dorsch Consult ítélet, C-54/96, EU:C:1997:413, 22–38. pont; Köllensperger és Atzwanger ítélet, C-103/97, EU:C:1999:52, 16–25. pont; Bundesdruckerei-ítélet, C-549/13, EU:C:2014:2235, 22. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 27 Következésképpen a Tribunal Català de Contractes del Sector Públic az EUMSZ 267. cikk értelmében vett „bírósi”.
- 28 Másodszor a spanyol kormány megállapítja, hogy a spanyol jogban előírt „minősítési” követelmény nem alkalmazandó a Spanyol Királyságon kívüli tagállamban letelepedett vállalkozásokra. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések tehát tisztán belső jellegűek, és megoldásukhoz nem szükséges az uniós jognak sem az alkalmazása, sem pedig az értelmezése.
- 29 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság főszabály szerint nem rendelkezik hatáskörrel az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés megválaszolására, ha nyilvánvaló, hogy nem alkalmazható az az uniós jogi rendelkezés, amelynek értelmezését a Bíróságtól kérik (Caixa d’Estalvis i Pensions de Barcelona ítélet, C-139/12, EU:C:2014:174, 41. pont; Wojciechowski-ítélet, C-408/14, EU:C:2015:591, 26. pont; lásd még: Parva Investitionna Banka és társai végzés, C-488/13, EU:C:2014:2191, 26. pont; De Bellis és társai végzés, C-246/14, EU:C:2014:2291, 14. pont).

- 30 Az a tény azonban, hogy az alapeljárás tárgyát képező „minősítési” követelmény nem alkalmazandó a Spanyol Királyságon kívüli tagállamban letelepedett vállalkozásokra, nem befolyásolja a Bíróság hatáskörét. A Bíróság ugyanis korábban kimondta, hogy a 89/665 és a 2004/18 irányelv egyetlen eleme sem enged arra következtetni, hogy rendelkezéseinek alkalmazása attól függene, hogy van-e tényleges kapcsolat a tagállamok közötti szabad mozgással. Az említett irányelvek ugyanis nem kötik a közbeszerzési eljárásoknak az e rendelkezések hatálya alá tartozását olyan feltételhez, amely az ajánlattevők állampolgárságára vagy letelepedési helyére vonatkozik (lásd ebben az értelemben: Michaniki-ítélet, C-213/07, EU:C:2008:731, 29. pont).
- 31 A fentiekre tekintettel a Bíróság rendelkezik hatáskörrel az előterjesztett kérdések megválaszolására.

Az első és a második kérdésről

- 32 Az együtt vizsgálandó első és második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a 2004/18 irányelv 1. cikkének (8) bekezdése úgy értelmezendő-e, hogy az e rendelkezés második albekezdésében meghatározott „gazdasági szereplő” fogalma magában foglalja a közigazgatási szerveket, és ez utóbbiak ez alapján részt vehetnek közbeszerzési eljárásokban.
- 33 E tekintetben a 2004/18 irányelv (4) preambulumbekkezdéséből – amely kifejezetten utal arra a lehetőségre, hogy egy „közjogi intézmény” közbeszerzési szerződés odaítélésére irányuló eljárásban ajánlattevőként részt vegyen –, és az említett irányelv 1. cikkének (8) bekezdéséből – amely kifejezetten elismeri, hogy valamennyi „közjogi intézmény” „gazdasági szereplő” minőséggel bír – kitűnik, hogy a 2004/18 irányelv nem zárja ki a közigazgatási szerveket az ajánlattételi felhívásokon való részvételből.
- 34 Egyébiránt a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy részvételre jelentkezhet vagy ajánlatot tehet minden olyan jogalany vagy személy, aki az ajánlati felhívásban szereplő feltételekre tekintettel közvetlenül vagy alvállalkozót igénybe véve alkalmasnak tartja magát a közbeszerzési szerződés végrehajtására magán- vagy közjogi jogállásától, valamint attól függetlenül, hogy folyamatosan aktív vagy csak időközönként lép fel a piacon, illetve hogy köztámogatásban részesül, vagy sem (lásd: CoNISMa-ítélet, C-305/08, EU:C:2009:807, 42. pont; ebben az értelemben: Data Medical Service ítélet, C-568/13, EU:C:2014:2466, 35. pont).
- 35 Amennyiben e jogalanyok, akár alkalmi jelleggel, jogosultak díjazás ellenében a piacon való szolgáltatásnyújtásra, a tagállamok nem tilthatják meg az ugyanazon szolgáltatásokra vonatkozó közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásaiban való részvételüket (lásd ebben az értelemben: CoNISMa-ítélet, C-305/08, EU:C:2009:807, 47–49. pont; Ordine degli Ingegneri della Provincia di Lecce és társai ítélet, C-159/11, EU:C:2012:817, 27. pont; lásd még ebben az értelemben a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 1992. június 18-i 92/50/EGK tanácsi irányelv [HL L 209., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 1. kötet, 322. o.] megfelelő rendelkezéseivel kapcsolatban: Data Medical Service ítélet, C-568/13, EU:C:2014:2466, 36. pont).
- 36 Következésképpen az első és második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2004/18 irányelv 1. cikkének (8) bekezdése úgy értelmezendő, hogy az e rendelkezés második albekezdésében meghatározott szereplő „gazdasági szereplő” fogalma magában foglalja a közigazgatási szerveket, amelyek tehát részt vehetnek közbeszerzési eljárásokban, amennyiben jogosultak díjazás ellenében szolgáltatás nyújtani valamely piacon.

A harmadik kérdéstről

- 37 Harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a 2004/18 irányelv 52. cikke úgy értelmezendő-e, hogy a nemzeti közigazgatási szerveket felvehetik az elismert vállalkozók, szállítók és szolgáltatók hivatalos jegyzékeibe, vagy ki lehet számukra adni közjogi, illetve magánjogi tanúsító szervezetek által kiállított tanúsítványt.
- 38 Ami azon tagállamokat illeti, amelyek akár az elismert vállalkozók, szállítók és szolgáltatók hivatalos jegyzékének, akár közjogi, illetve magánjogi tanúsító szervezetek által végzett tanúsításnak a bevezetése mellett döntöttek, meg kell állapítani, hogy – bár többek között a 2004/18 irányelv 52. cikkének (1) és (5) bekezdése tartalmaz bizonyos követelményeket az e jegyzékekre való felvétel feltételeinek a meghatározását és e tanúsítványt illetően – ezen irányelv nem határozza meg sem azt, hogy a közigazgatási intézmények mennyiben vehetők fel az érintett hivatalos jegyzékekre, vagy részesülhetnek az említett tanúsítványban, sem pedig azt, hogy a szóban forgó felvétel vagy tanúsítvány kötelező-e, vagy sem.
- 39 Mindazonáltal emlékeztetni kell arra, hogy a jelen ítélet 36. pontjából lényegében kitűnik, hogy azon közjogi intézmények, amelyek a nemzeti jog alapján jogosultak az érintett hirdetményben foglalt építési beruházások kivitelezését, áruk szállítását vagy szolgáltatások nyújtását kínálni, szintén jogosultak részt venni közbeszerzési eljárásokban.
- 40 Márpedig az a nemzeti szabályozás, amely az érintett hirdetményben foglalt építési beruházás kivitelezésének, áruk szállításának és szolgáltatások nyújtásának felkínálására jogosult közigazgatási szervektől, mint gazdasági szereplőktől, megtagadja a szóban forgó jegyzékekre való felvételt, illetve a szóban forgó tanúsítványt, miközben az ajánlati felhívásokon való részvétel jogát az e jegyzékeken szereplő vagy ilyen tanúsítvánnyal rendelkező gazdasági szereplőknek tartja fenn, teljesen meggátolja az ilyen közjogi intézmények ezen ajánlati felhíváson való részvételhez való jogának hatékony érvényesülését, és így az nem tekinthető az uniós joggal összeegyeztethetőnek.
- 41 Ilyen körülmények között a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2004/18 irányelv 52. cikke úgy értelmezendő, hogy bár az tartalmaz bizonyos követelményeket a gazdasági szereplők hivatalos nemzeti jegyzékekre való felvétele feltételeinek a meghatározását és a tanúsítást illetően, nem határozza meg kimerítően e gazdasági szereplőknek a hivatalos nemzeti jegyzékekre való felvételének vagy a tanúsítványra való jogosultságának feltételeit, sem a közjogi intézmények ez irányú jogait és kötelezettségeit. Mindenesetre a 2004/18 irányelv úgy értelmezendő, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely értelmében egyrészt az érintett hirdetményben foglalt építési beruházás kivitelezésének, áruk szállításának és szolgáltatások nyújtásának felkínálására jogosult közigazgatási szervek nem vehetők fel e jegyzékekre, illetve nem részesülhetnek a szóban forgó tanúsítványban, másrészt viszont az ajánlati felhíváson való részvétel joga az említett jegyzékeken feltüntetett vagy ilyen tanúsítvánnyal rendelkező gazdasági szereplőknek van fenntartva.

A negyedik kérdéstről

- 42 A negyedik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy a 3/2011. sz. törvényerejű rendelet megfelelően ültette-e át a spanyol jogba a 2004/18 irányelvet, és adott esetben e rendelet 62. és 65. cikkével a spanyol jogalkotó korlátozta-e a közigazgatási szervek számára a vállalkozásokat minősítő jegyzékhez való hozzáférést.
- 43 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a Bíróság az előzetes döntéshozatali eljárásban nem dönthet a nemzeti szabályozásnak az uniós jogi rendelkezésekkel való összeegyeztethetőségéről, és nem értelmezheti a nemzeti törvényi vagy rendeleti rendelkezéseket sem (lásd többek között: Ascafor és Asidac ítélet, C-484/10, EU:C:2012:113, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

44 E körülmények között a Bíróság nem rendelkezik hatáskörrel a negyedik kérdés megválaszolására.

Az ötödik kérdéstről

- 45 Az ötödik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy abban az esetben, ha a közigazgatási szervek részt vehetnek közbeszerzési eljárásokban, azonban nem vehetők fel a bejegyzett gazdasági szereplők hivatalos jegyzékére, vagy nem részesülhetnek valamely minősítő szervezet tanúsítványában, a 2004/18 irányelv értelmében milyen eszközökkel igazolhatják az adott szerződés megkötésére való alkalmasságukat.
- 46 E kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság – abban az esetben, ha a spanyol jogot az uniós joggal összhangban kellene értelmezni – mindössze a 2004/18 irányelv általános értelmezését kéri, annak megjelölése nélkül, hogy a spanyol jog értelmezhető-e az uniós joggal összeegyeztethetetlen módon, és adott esetben miért. Egyébiránt a kérdést előterjesztő bíróság nem említi ezen irányelv olyan konkrét rendelkezéseit, amelyek Bíróság általi értelmezése szükséges lehet az előtte lévő jogvita eldöntéséhez.
- 47 Következésképpen e kérdés nem teljesíti a Bíróság eljárási szabályzata 94. cikkének c) pontjában előírt feltételeket, amely cikk értelmében az előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek tartalmaznia kell azon okok ismertetését, amelyek miatt a kérdést előterjesztő bíróságban kérdés merült fel egyes uniós jogi rendelkezések értelmezésére vagy érvényességére vonatkozóan, valamint azt a kapcsolatot, amelyet e bíróság e rendelkezések és az alapeljárásban alkalmazandó nemzeti jog között felállít.
- 48 Ilyen körülmények között az ötödik kérdést elfogadhatatlannak kell nyilvánítani.

A költségekről

- 49 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

- 1) **Az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. cikkének (8) bekezdése úgy értelmezendő, hogy az e rendelkezés második albekezdésében meghatározott „gazdasági szereplő” fogalma magában foglalja a közigazgatási szerveket, amelyek tehát részt vehetnek közbeszerzési eljárásokban, amennyiben jogosultak díjazás ellenében szolgáltatás nyújtani valamely piacon.**
- 2) **A 2004/18 irányelv 52. cikke úgy értelmezendő, hogy bár az tartalmaz bizonyos követelményeket a gazdasági szereplők hivatalos nemzeti jegyzékekre való felvétele feltételeinek a meghatározását és a tanúsítást illetően, nem határozza meg kimerítően e gazdasági szereplőknek a hivatalos nemzeti jegyzékekre való felvételének vagy a tanúsítványra való jogosultságának a feltételeit, sem a közjogi intézmények ez irányú jogait és kötelezettségeit. Mindenesetre a 2004/18 irányelv úgy értelmezendő, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely értelmében egyrészt az érintett hirdetményben foglalt építési beruházás kivitelezésének, áruk szállításának és szolgáltatások nyújtásának felkínálására jogosult közigazgatási szervek nem vehetők fel e jegyzékekre, illetve nem**

részesülhetnek a szóban forgó tanúsítványban, másrészt viszont az ajánlati felhíváson való részvétel joga az említett jegyzékeken feltüntetett vagy ilyen tanúsítvánnyal rendelkező gazdasági szereplőknek van fenntartva.

Aláírások